

Forskningstræning i pædiatri

Nationalt, specialespecifikt modul

Information og program 2024-2025

Velkommen

Vi har som delkursusledere fornøjelsen af at indbyde dig til forskningstræningsmodulet i pædiatri. Kurset, som afholdes for 17. gang, har et program med pædiatrisk fokus og med vekselvirkning mellem teori og praksis.

Baggrund

I henhold til § 10 i Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 660 af 10. juli 2003, *bekendtgørelse om uddannelse til speciallæger* indgår der et forskningstræningsmodul i den lægelige videreuddannelse til speciallæge. Forskningstræningen skal være påbegyndt senest to år efter ansættelsens start og afsluttet senest et halvt år før hoveduddannelsen er gennemført.

Dispensation

Dispensation fra forskningstræningsmodulet kan gives uddannelsessøgende, som senest to år efter påbegyndt hoveduddannelsesforløb har gennemført alle ph.d. studiets teoretiske kurser eller har fået tildelt den medicinske doktorgrad. Læger, som har gennemført et forskningsår under studiet, kan opnå dispensation for grundkursus.

Varighed og sted

Der er afsat i alt 20 dage til forskningstræning:

Grundmodul (3 dage), internat (2+2 dage), forberedelse til internat (2 dage), selvstændigt arbejde (10 dage) samt evalueringsdagen (1 dag).

Grundmodulets indhold er lidt forskelligt i de tre regioner, så nogle af deltagerne i det nationale, speciale-specifikke modul vil opleve, at der er overlap mellem modulet.

Internatdagene afholdes på Hotel Ry, Kyhnsvej 2, 8680 Ry. Evalueringsdagen afholdes ved DPS' Børnedage.

Første internat afholdes 1-2 oktober 2024

Andet internat afholdes 12-13. marts 2025

Tilmelding

Deltagerne skal tilmelde sig hos Karina Dyrvig, karina.dyrvig.honore@rsyd.dk, snarest muligt og senest den 31. august 2023.

Mål og kompetencer

Under forskningstræningskurset skal du opnå en række kompetencer fra målbeskrivelsen vedrørende lægerollen akademiker:

- Kunne kritisk vurdere og formidle videnskabelig litteratur
- Kunne foreslå evidensbaseret løsning af kliniske problemstillinger
- Formulere en videnskabelig problemstilling, udarbejde en projektbeskrivelse, gennemføre projektet og sammenfatte resultaterne, og formidle og perspektivere resultatet over for kolleger

Mens du er på forskningstræningskurset træner du dine evner til at finde, afgrænse og foreslå løsning af problemstillinger fra hverdagens arbejde.

På det specialespecifikke modul går du desuden i dybden med et specifikt forskningsspørgsmål. Du formidler dit projekt til dine kolleger både på modulet men også i din afdeling og får på den måde feedback og inspiration til at arbejde videre med det. Dit projekt munder ud i en skriftlig rapport samt en mundtlige posterpræsentation ved DPS Børnedage.

Typer af projekter

Projektet skal være forankret i den kliniske hverdag og kan fx have form som en evidensbaseret gennemgang af litteraturen, evt. med en tilhørende klinisk vejledning vedrørende en procedure i afdelingen. Tidligere deltagere har i forbindelse med forskningstræningsmodulet lavet eller opgjort kvalitetssikringsprojekter, opgjort patientserier,

tilendebragt større videnskabelige arbejder eller lagt planer til senere brug. Projekterne må gerne tage udgangspunkt i kahooprojekter, som allerede er i gang. Enkelte har brugt forskningstræningsmodulet til at lægge planer for et ph.d.-studium.

Det er en god ide at starte tidligt med at finde ideer til relevante og gennemførlige projekter. Du kan få en ide om niveauet og mulighederne ved at studere abstracts fra tidligere års forskningstræningsmoduler, disse ligger i Dropbox.

Godkendelse af videregivelse af patientjournaloplysninger

Dette er relevant for dig, som overvejer at arbejde med patientserier. Sundhedsstyrelsen skal ifølge sundhedsloven § 46, stk. 2 godkende videregivelse af patientjournaloplysninger til brug for et konkret forskningsprojekt. Se mere på Styrelsen for patientsikkerheds hjemmeside. Den gennemsnitlige behandlingstid er 10-20 uger. Hvis du ønsker at få videregivet journaloplysninger til dit projekt skal du derfor være ude i god tid.

Skriftlig rapport

Den skriftlige rapport skal være opbygget som en videnskabelig publikation. Rapporten indeholder et abstract på maksimalt 250 ord: baggrund, metode, resultater, diskussion og konklusion. Selve rapporten er opdelt i introduktion (baggrund, formål og evt. forskningsspørgsmål), metode, resultater, diskussion af resultater og metode, og sidst konklusioner og perspektiver.

Den skriftlige rapport må maksimalt fylde 4 sider (1½ linieafstand) eksklusiv forside, figurer, tabeller og referencer. Der må maksimalt angives 10 referencer, som opstilles efter Vancouverprincippet. Er der tale om en instruks/klinisk vejledning eller artikel vedlægges denne.

Poster

Hver deltager skal fremlægge en poster, hvor en eller flere medstuderende kan være medforfattere. Deltagerne fremstiller selv posteren i samarbejde med det hospital, hvor projektet er forankret.

Du lærer selv at opsætte en poster i PowerPoint og fremstille en fuldt anvendelig pdf-kopi, Posterens fremlægges ved en postersession ved DPS' Børnedage. (bredde 90 cm, højde 120 cm)

Vejledning

Du skal hurtigst muligt finde dig en vejleder med forskningserfaring, dvs. med en ph.d.-uddannelse eller tilsvarende. Den uddannelsesansvarlige overlæge kan evt. hjælpe dig med at finde den rigtige. Vejlederen vil efter første internat modtage kopi af udsendt materiale vedrørende dette forskningstræningsmodul.

Vejledning kan være en særdeles effektiv undervisningsform, som finder sted i én-til-én (eller én-til-få) forhold. Den vejledtes tænkning er i centrum, og vejlederen er bag ved processen. Det kan være en udfordring at lykkes med afholdelse af møder mellem YL og vejleder, som begge har kliniske forpligtelser. Derfor er der konkrete forventninger:

- Den yngre læge laver dagsorden før hvert møde
- Den yngre læge laver beslutningsreferat efter hvert møde
- Vejlederen og den yngre læge sikrer, at der udarbejdes en projektprotokol for et realistisk projekt
- Vejleder skal godkende projektprotokollen
- Der indgås aftaler om mødedatoer og mødehyppighed mellem vejleder for forskningstræning og yngre læge
- Vejlederen (eller den forskningstræningsansvarlige) skal godkende den mundtlige og skriftlige præsentation samt det samlede modul
- Vejlederen kan være til stede under den mundtlige fremlæggelse

Økonomi

De teoretiske dage finansieres af videreuddannelsessekretariatene. De praktiske dage foregår som almindelige arbejdsdage, hvor du er friholdt til forskningstræningsmodulet. Rejserne finansieres evt. af din arbejdsplads.

Videreuddannelsesregion Nord: Den yngre læge skriver og underskriver en skriftlig aftale, som også underskrives af vejleder og specialets PKL (Rikke Kaae). Når videreuddannelsessekretariatet modtager aftalen, kan der udbetales honorar (DKK 5000,- plus Danske Regioners årlige Løn- og pristalsregulering) til vejlederen.

Videreuddannelsesregion Syd: Honorar kan udbetales til vejlederen. Honoraret er på 5000,- kr. Ansøgningsskema kan findes på <http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm294981>

Videreuddannelsesregion Øst: Videreuddannelsessekretariatet i Uddannelsesregion Øst skal modtage en kopi af den godkendte aftale for at vejlederhonorar kan udbetales. Vejleder fremsender særskilt blanket vedr. vejledningens om

omfang. Herefter udbetales honorar til vejleder. Honoraret udgør kr. 750,- pr. time. Der kan maksimalt udbetales honorar for 10 timer pr. uddannelsessøgende. Såfremt vejleder ønsker honoraret udbetalt til eget firma skal der fremsendes elektronisk faktura til Sekretariatet for Lægelig Videreuddannelse på EAN-nr. 5798 001490191.

Litteratur

Pdf-kopier af relevante referencer findes i modulets Dropbox mappe under "Litteratur"

Man kan arbejde sammen om et projekt

Hvis der er to uddannelsessøgende om et projekt, kan omfanget af den skriftlige rapport være på op til 6 sider. Hvis der er to uddannelsessøgende om rapporten, redegøres i et kort afsnit for den enkeltes bidrag. Hver deltager skal præsentere en poster på evalueringsdagen.

PC

Det anbefales på det varmeste at du medbringer en bærbar PC. Kontakt Grete Teilmann før kurset, hvis du ikke har mulighed for at medbringe en PC.

Evaluering og DPS' børnedage

Modulet leder hen i mod den sidste dag, hvor deltagerne præsenterer deres resultater ved en postersession ved Dansk Pædiatrisk Selskabs Børnedage. Forberedelsen er trinvis og grundig, så deltagerne "bliver klædt på" til denne opgave. Postersessionen forløber parallelt med Børnedagenes øvrige program. Gebyret for deltagelse på dagen dækkes af forskningstræningsmodulet. Udgifter til rejse og overnatning dækkes ikke af forskningstræningsmodulet. Børnedage afholdes forsommeren 2025.

Kursusbevis

Delkursuslederen signerer i den elektroniske logbog, at deltageren har været til stede og været aktiv på de teoretiske dage.

Godkendelse af forskningstræning: Elektronisk logbog

Din Forskningstræningsvejleder skal godkende rapport og sende dokumentation til hovedkursusvejleder fra din region, efter præsentation på børnedage udfylder kursisten Uddannelseslæge.dk og hovedkursusvejleder fra din region godkender det samlede forløb.

Program og forberedelse

Disse opgaver er en del af din forberedelse inden første internat. Brug listen som en checkliste.

1. Du har fundet en vejleder. I har formuleret et eller flere forskningsspørgsmål og angivet en forskningsmetode til afklaring.
2. Du og din vejleder har fået aftalen godkendt af din regions postgraduate kliniske lektor eller den forskningstræningsansvarlige i regionen. I Region Nord og Syd skal der underskrives en skriftlig aftale (skriftlig godkendelse kan i særlige tilfælde vente til efter første internat)
3. Du har åbnet modulets Dropbox mappe med skema til skriftlig aftale, litteratur med mere.
4. Du har været (eller er optaget) på forskningstrænings grundkursus.
5. Du planlægger 1 dag, hvor du forbereder dig til 1. Internat.
6. Du undersøger og afprøver din afdelings adgang til følgende forskningsrelevante databaser og referenceværktøjer: PubMed, OMIM, www.statsbiblioteket.dk, UpToDate, Refman, EndNote, RefWork eller andre.
7. Du finder *et effektivt tip vedrørende søgning*, som du gerne vil give videre til dine kolleger, læg det i dropbox under deltager upload og tips til informationssøgning.
8. Du har planlagt en præsentation via PowerPoint (max 3 slides og max 4 minutter) hvor du præsenterer dit projekt med forskningsspørgsmål og forskningsmetode.
9. Læs artiklen "Som lægges i dropbox" og vær klar med minimum et spørgsmål til artiklen. (Ligger i dropbox-undervisningsmaterialer-litteratur-checkliste_litteraturlæsning-Artikel til forberedelse Internat 1)

Programmet for de enkelte dage er foreløbigt, og der kan ske ændringer.

Onsdag 2/10 2024	Underviser	Emne	Form
10.15 -10.30			<i>Te/kaffe med brød</i>
10.30 – 11.30	BM, GT, KDH	Velkomst, oversigt, præsentation.	Interaktivt indlæg. <i>Icebreakers</i> . Jeres erfaringer med forskning og jeres ønsker om emne
11.30-12.30	GT	Forskning som involverer børn og unge	Interaktivt indlæg
12.30-13.30		<i>frokost</i>	
13.30-15.00	Jer selv. BM, GT, KDH	Jeres projekter: ideer og forskningsspørgsmål, Del 1	Runde fra deltagerne.
15.00 -16.30		<i>Networking</i>	Gå, løbe- eller cykeltur
16.30-17.30	Jer selv. BM, GT, KDH	Jeres projekter: ideer og forskningsspørgsmål, Del 2	Runde fra deltagerne.
17.30-18.30	Jer selv. BM, GT, KDH	Fra Protokol til Poster Se eksempler på posters, som dine kolleger tidligere har præsenteret	Oplæg Fælles vurderinger af tidligere posters
<i>19.00 middag</i>			

Torsdag 3/10 2024	Underviser	Emne	Lokale og form
8.00-9.15	Jer selv. BM, GT, KDH	Informationssøgning	Grupper. Vis dit tips til dine kollegaer i gruppen. Underviserne besøger grupperne. Hver gruppe vælger et tips til præsentation i plenum. Plenum. Deltagerne demonstrerer to tips fra hver gruppe. De bedste tips vælges til Dropboxen.
<i>Pause</i>			<i>Kaffe/te</i>
9:30-9:45	GT	Protokol og abstract	Se tidligere abstracts i dropbox
9.45-11.00	Jer selv. BM, GT, KDH	Selvstændigt arbejde på protokollen	Se Dropbox for forventninger til protokollen
11.10 -12.00	BM	Videnskabsetisk komite, datatilsyn og GCP	Interaktivt indlæg
<i>Frokost</i>			
13.00 – 13.45	Jer selv. BM, GT	Få dine kolleger til at interessere sig for dit projekt	Interaktivt indlæg. Grupper i samme lokale. Forklar dit projekt på et minut. <i>Speed dating</i> .
13.55–14.55	Jer selv. BM, GT	Journal club	Forberedte spørgsmål til artikel (punkt 9)
14.55- 15.10	Jer selv. BM, GT, KDH	Forberedelse til næste gang og evaluering	Mundtlig evaluering vha. en SWOT-analyse

Disse opgaver er en del af din forberedelse mellem 1. og 2.internat. Brug listen som en checkliste.

10. Du planlægger og afholder 5 dage, hvor du starter dit eget projekt. Du har resultater klar, så du er klar til at arbejde med dem på del 2.

11. Du planlægger 1 dag, hvor du forbereder dig til del 2
12. Din protokol på ca to sider lægges i Dropbox (mappen: "Protokoller") senest den 6. marts. Navngiv filen således: Efternavn, første initial i dit fornavn, protokol. Underviserne læser protokollerne før de forbereder deres indlæg. Test dit forskningsspørgsmål ved at stille dig selv spørgsmål som: "*Who cares?*", "*Is it doable?*" og "*So what?*"
13. Du skal holde et oplæg for dine kolleger om dit projekt. Brug evt. færdigheder, som du mødte i indlægget: "Få dine kolleger til at interessere sig for dit projekt". Skriv hvad du gjorde og vurder resultatet i en kort tekst (max 1 side), som lægges i Dropbox mappen "Få dine kolleger til at interessere sig" senest den 6. marts.
14. Du udarbejder og medbringer en skitse til din poster i form af ét PowerPoint billede. Der skal indgå: Titel, forfattere, tilhørsforhold, baggrund og mindst en figur og mindst et stykke tekst
15. Du forbereder en mundtlig præsentation af din poster. Varighed 2-3 minutter

Mandag 12/3 2025	Underviser	Emner	Form
10.00			<i>Kaffe/te med brød</i>

10.30 – 11.15	BM og GT	Velkommen tilbage	Kort velkomst og opsummering
11.15 – 12.30	Jer selv, BM, GT	Hvordan er status på mit projekt?	Indlæg ved deltagere.
<i>Frokost</i>			
13.30-15.00	Jer selv, BM, GT	Parallele sessioner: Individuel vejledning – feedback i grupper(BM, PT) Arbejde med egne abstract(GT)	Gruppe 1+2+3+4
15.00 – 16.30		<i>Networking</i>	<i>Gå, løbe- eller cykeltur Kaffe/te og kage kl 16</i>
16.30 – 17.30	Jer selv, BM, GT	Feedback på egne abstract Bytter 2 og 2	Du arbejder videre med dit abstract til DPS' Børnedage
17.30 – 17.45		<i>Pause</i>	
17.45 – 18.30	Ekstern forelæser	Hvordan får jeg min artikel publiceret	
<i>19.00 Middag</i>			
Tirsdag 13/3 2025	Underviser	Emne: Abstract og perspektiver	Form
8.30-9.00	BM, GT og jer selv	Tilbage melding på fremlæggelse af projekt i egen afdeling (program punkt 13)	Jer selv, refleksioner i forbindelse med forberedelse og fremlæggelse – hvad gik godt
9.00–9.30	GT/BM	<i>Hvad er en god poster</i>	Indlæg med demonstration af power point.
9.30-10.30	GT, BM og jer selv	Workshop : Hvordan får jeg mit budskab ud – med min poster? (I)	Lav en skitse til din poster i PowerPoint. Begrund valg af titel, indhold og opsætning.
<i>Kaffepause</i>			
10.45-11.45	GT, BM og jer selv	Workshop : Hvordan får jeg mit budskab ud – med min poster? (II)	Arbejde videre med egen poster
11:45-12:00	GT, BM	Børnedage	Info om børnedage, postersession mv.
<i>Frokost</i>			
12.45-14:15	GT og BM	Feedback på egne postere	Plenum – feedback, refleksion, diskussion
14:15-14:40	GT og BM	Du afgrænser en barriere eller et problem med metode eller præsentation. Sammen forsøger vi at forbigå barrieren eller løse problemet Opfølgning på jeres fremlæggelse i egen afdeling	<i>Kaffe/te</i> Drøftes i grupper, tre og tre
14:40-15:00	GT og BM	Opsamling på løse ender Evaluering	

Din forberedelse før evalueringsdagen

16. Du planlægger og bruger 5 dage til at gøre dit projekt færdigt
17. Dit abstract lægges i abstractmappen i Dropbox senest den 20 maj 2024. Abstractet er på maksimalt 250 ord og indeholder titel, forfattere, stamafdeling, baggrund, formål, metode, resultater, diskussion og konklusion. Brug venligst formatet fra skabelon i dropbox. Navngiv filen således: Efternavn, første initial i dit fornavn, abstract. Abstracts samles i en lille bog, som udgives til børnedagene. Abstractet indgår også i din rapport.
18. Din vejleder bedømmer din rapport og giver dig feedback. Se ovenover for format mm. Rapporten lægges i Dropbox senest den 20 maj 2024. Navngiv filen således: Efternavn, første initial i dit fornavn, rapport.
19. Din poster godkendes af din vejleder. Poster (bredde 90 cm, højde 120 cm)
20. Du har planlagt en mundtlig præsentation af din poster. Præsentationen varer op til 3 minutter og godkendes af din vejleder.
21. Din vejleder informerer kursuslederen (via mail) på forskningstræningsmodulet fra din region om, at din rapport er godkendt, således at kursuslederen efter Børnedage kan godkende hele det specialespecifikke forskningstræningsmodul i den elektroniske logbog.

Mandag ved Børnedage	Undervisere mm	Emne	Form
8.30 – 10.45	BM, GT, jer selv	Mundtlig præsentation af jeres poster	Øvelser: parallel præsentation fra deltagerne med feedback fra øvrige kursister og en eller to kursusledere 1. Fagligt indhold 2. Effektivitet af poster og præsentation
11.30 – 15.30		Deltag i DPS Børnedage:	Foredrag mm.
16.00-17.30	Forfatterne præsenterer selv posterne. GT og BM er chairmen.	Det specialespecifikke forskningstræningsmoduls postersession	Postersessionen er en del af DPS Børnedage. Her er vejlederne samt deltagerne ved DPS børnedage velkomne. Forfatterne har hver op til 3 minutter til at præsentere sin poster. Diskussion: max 3 minutter. Hvis der er mere end 11 poster, deles postersessionen i to med en kort pause i mellem.
17.30-18.00	Jer selv, delkursusledere, vejledere og kolleger	Kursusleder attesterer jeres deltagelse. Hvis vejlederen ikke allerede har gjort det, godkendes det samlede forløb. I kan ønske hinanden tillykke med gennemført forsknings-træningsmodul!	Mini-reception Evaluering af forskningstræningsmodulet

Evalueringsdagen foregår ved DPS Børnedage. Deltagerne opfordres til at deltage på alle Børnedagenes 3 dage. DPS' Børnedage afholdes i forsommeren 2025. Arrangør er Børneafdelingen i Randers.

Litteratur

Referencer findes i en lukket mappe i Dropbox (deltagerne vil modtage en invitation)

Kursusledere

Birgitte Mahler (BM), afdelingslæge, ph.d. Børn og Unge afdelingen Århus Universitetshospital. Mail: birmah@rm.dk , Kursusleder fra Region Nord

Grete Teilmann, (GT) forskningsansvarlig overlæge, prægraduat klinisk lektor, ph.d., Hillerød, Børneafdelingen. Mail: Grete.Teilmann@regionh.dk , Kursusleder fra Region Øst

Karina Dyrvig Honoré (KDH) afdelingslæge, ph.d. H.C Andersen Børne- og Ungeafdeling, Odense Universitetshospital. Mail: karina.dyrvig.honore@rsyd.dk, Kursusleder fra Region Syd

Styrelsen for patientsikkerhed

<https://stps.dk/sundhedsfaglig/ansvar-og-retningslinjer/patientjournaloplysninger-til-forskning>